

י"ח סיון, תש"ע

31 מאי, 2010

נייר עמדה מטעם ועדי העובדים של הבנקים

בעניין מ/319 "הצעת חוק איסור הלבנת הון (תיקון מס' 7)", התשס"ז-2007

מוגש לועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת

מוגשת בזאת לוועדת חוקה, חוק ומשפט של הכנסת, עמדתם של ועדי העובדים בבנקים. לעניין התיקון המוצע בסעיף 27 ל"הצעת חוק איסור הלבנת הון (תיקון מס' 7)", התשס"ז-2007,¹ נציגי העובדים סבורים כי יש לדחות את ההצעה ככל שהיא נוגעת לתיקון זה.

מטרת הנורמות העוסקות באיסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור, הינה למגר פשיעה כלכלית ומאורגנת וכן לייבש את מקורות המימון של הטרור.

ניתן למיין את הדיווחים המגיעים אל "הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור"² לשני סוגים עיקריים:

הראשון, דיווחים אוטומטיים המופקים ללא מגע יד אדם על ידי מחשבי הבנקים לפי קריטריונים שהוכתבו מראש.

השני, דיווחים המגיעים אל הרשות כתוצאה משיתוף פעולה של עובדי הבנקים (עובדי הגורמים המדווחים) לפי שיקול דעת ותחושות ואמירות אשר נקלטו בחושיהם. שיתוף פעולה זה הינו הכרחי להגשמת מטרת החוק. לשמירה על סודיות בין הרשות לבין עובדי הגורם המדווח- עובדי הבנק יש חלק משמעותי מאוד בהגשמת המטרה.

גילוי הגורם המדווח - חשיפת עובדי הבנקים לאיומים ואף לסכנת חיים ממשית:

סעיף 25 לחוק איסור הלבנת הון בנוסחו הנוכחי, קובע חיסיון ראייתי, זאת למטרת הגנה על זהותם של עובדי הבנק המדווחים לרשות.

בסעיף 27 להצעת החוק המונחת לדיון מבקשת הממשלה להחליף את נוסחו של סעיף 25 לחוק הקיים, כך שיינתן הכשר למסירת שמו של הגורם המדווח. מעתה המידע אשר נמסר על ידי עובדי הבנקים יכול לשמש לא רק כחומר מודיעיני, אלא כחומר חקירתי של ממש, שיכול בהתאם לפקודת הראיות להיות מוצג בפני הנאשם.

¹ מ/319, פורסם ביום 11/7/2007; הוחלה רציפות בכנסת ה-18 ביום 28/7/2009 (להלן: "הצעת החוק").

² הוקמה בפברואר 2002 (תקרא להלן: "הרשות" או "הרשות לאיסור הלבנת הון")

בדברי ההסבר של הצעת החוק נקבע, כי כך יושג איזון בין האינטרס הציבורי החשוב של הגנה על זכויותיהם של חשודים לבין יעילות החקירה.

בהצעת החוק המונחת בפני הוועדה בחרו להתעלם, ולא ערכו את האיזון הנדרש בין זכויותיו של החשוד להגן על עצמו ול"הליך ראוי" לבין זכויותיהם של עובדי הבנק. נציגי העובדים מאמינים כי ההגנה המצויה בחוק כיום ראויה, מבטאת ומשקפת את האיזון הראוי.

התיקון המוצע לא נותן מקום להגנה על מי שנכפה עליהם להיות החזית הראשונה במלחמה נגד הלבנת הון ומימון טרור, התיקון המוצע הופך את עובדי הבנקים ל"בשר תותחים" אשר יהיו חשופים לאיומים על חייהם מבלי שניתן יהי להגן עליהם. לא ירחק היום בו יאויס עובד בנק ותאויס משפחתו. אין מדובר בסכנה דמיונית, ולראיה מציעה המדינה אפשרות להוציא תעודת חיסיון על זהות מוסר הידיעה והדיווח שתתאפשר במקרים של סכנת חיים.

עובד בנק, אשר יודע כי שמו ופרטיו נרשמו ועשויים להיחשף בהליך פלילי בפני גורם עברייני יירתע מלמסור מידע לרשות באופן בו הוא נמסר עד עתה. מעתה החשיפה של העובדים לסיכון אישי, יביא באופן חד משמעי לצמצום המידע אשר מועבר לרשות.

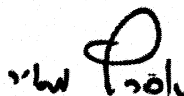
התיקון המוצע המדובר עלול להביא אפילו שלא מדעתם לצמצום שיתוף הפעולה הוולונטארי ו"הגדלת הראש" של העובדים. המשמעות הינה פגיעה במטרתו של החוק, החלשת החוק ופגיעה בעובדים..

יש לשמור על המצב הקיים שלא נתגלה כל פגם או פסול ולהעדיף את מסירת המידע באופן המתבצע כיום ולהגן על עובדי הבנקים ועל שיקול דעתם.

לסיכום:

נציגי וועדי העובדים קוראים לחברי הכנסת בוועדת חוקה, חוק ומשפט – להגן על עובדי הבנקים, לא להכשיר מסירת פרטיהם ותוכן דיווחיהם כחומר ראיתי ולא להפקירם ב"שדה הקרב", יש לזכור כי עובדי הבנקים אינם עובדיה של הרשות לאיסור הלבנת הון ואין לחשוף אותם לסיכונים מיותרים רק בשל שיקול דעת שהפעילו לטובת הכלל.

בכבוד רב ובברכה,

מאיר אסרף, עו"ד